

143. — *Періодъ* (*) е рѣчъ разпространена отъ одно или повече предложенія, които иматъ помежду си взаимно отношеніе.

144. — *Періодътъ* са раздѣлятъ на просты и сложни.

Простъ періодъ, или *едночлененъ* състои отъ одно само главно приложение. Таквъзі *періодъ* нѣкога има: 1) одно подлежащее и одно сказуемо; 2) много подлежащи и едно сказуемо; 3) едно подлежащее и много сказуемы; 4) много подлежащи и много сказуемы.

Бѣлѣжка. — Тукъ са предостави на учителите да дадѫтъ примѣри отъ просты *періоды*, което не е голѣмъ трудъ за тѣхъ.

А Сложнійтъ періодъ съдѣржа въ себе си двѣ, три и четыри предложения, отъ които съко, само по себе си има пъленъ смыслъ, и сичкытъ сѫ свързани помежду си съ прилични частици — съюзы.

По числото на предложеніята, *сложнійтъ періодъ* быва *двучлененъ*, *тричлененъ* и *четыречлененъ* или *многочлененъ*.

Примѣри отъ сложны періоды.

I. *Добродушнійтъ чловѣкъ въ щастіе не са превознася, и въ нещастіе не са унижава.*

II. *Макаръ и да громи славата на твоите дѣла по цѣлъ свѣтъ; (1-й членъ) но ты си достоинъ за съжеляванье (2-й чл. и първа полов. на періода), ако съѣстъти не та развеселава (3-й чл. и втора полов. на періода).*

III. *Ако богосетъ бы благоволили да ти дадѫтъ (казвали Скитскитъ посланница Александру македонскому) величина тѣлесна, еднаква съ екедната ти душа (1-й членъ); тѣ цѣла вселенна не бы та побрала (2-й чл.): съ една рѣка ты щѣше да досѣгнешъ слѣпцето при исчичаньето му, съ другата — при залъзваньето му*

(*) Аузата «періодъ» значи обходъ, обикалянѣе или окрѫжностъ.